Ráiteas um Chosaint Leanaí agus Measúnú Riosca

Do:	**Scoil Chaitlín Maude**	*(Ainm na Scoile)*
Ag:	**Garrán an Choill, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24, D24RYW1**	*(Seoladh Scoile)*

I an scoil seo: *(tic sa bhosca cuí)*

☑ **Is bunscoil** ☐Iar-bhunscoil ☐scoil speisialta

De réir cheanglas Acht um Leanaí ar dtús 2015, maidir le *Leanaí ar dtús: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017*, an *tAquila le Leanaí Ar dtús (2019), Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025 agus Leas Leanaí: Treoir maidir le Beartas, Nós Imeachta agus Cleachtas. 2ú heagran. (Tusla, 2024)*, tá an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus an Measúnú Riosca atá leagtha amach sa cháipéis seo glactha ag an mbord bainistíochta.

Tá *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025* na roinne glactha ag an mbord bainistíochta agus cuirfidh sé i bhfeidhm iad go hiomlán agus gan Mheasúnú Ráiteas riomlann um Chosaint Leanaí agus den Mheasúnú Riosca seo.

Ainm an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA):

Fíona O Fiaich

Ainm an Leas-Dhuine Idirchaidrimh Ainmnithe (Leas-DIA/LDIA):

Áine Ní Fhaogáin

In easnamh an DIA, glacfaidh an Leas-DIA freagrachta an DIA.

Ainm an Duine Ionchuí

Fíona O Fiaich

I scoileanna atá ar duine seo an DIA

Is féidir teagmháil a dhéanamh leis an Duine Ábhartha ar:

(cuir rísteach uimhir theileafóin/ríomhphoist).

01 4520345 oifig@scoilcm.ie

Faoin Acht um Leanaí ar Thús 2015, ciallaíonn Duine Ábhartha duine atá ceaptha ag soláthraí seirbhíse ábhartha mar an gcéad phointe teagmhála i leith an Ráite um Chosaint Leanaí. Ainmnítear an bord bainistíochta ar dtuine seo chun inimh/fhianaise tá m-úsáid leanaí a bhriathrú agus measúnacht a dhéanamh orthu.

Ainm Chathaoirleach an bhoird bhainistíochta, nó i scoil BOO an Phríomhfheidhmeannaigh nó a ionadaí:

Marcus Ó Léanacháin

I gcás go bhfuil an DIA agus an LDIA as láthair agus nach bhfuil siúd ar fáil, agus i gcás nach bhfuil aon bhaill foirne ag gronnú go párnrúil ina ról, glacann cathaoirleach na boird bainistíochta, nó i scoil BOO an Príomhfheidhmeannach nó a thoscaire, róil an DIA.

Aithníonn an bord bainistíochta go bhfuil cosaint agus slándáil leanaí fíte fuaite le gach gné de shaol na scoile agus gur pá é sin a léiriú i ngach polasaí, nósanna imeachta, cleachtas agus gníomhaíocht na scoile. I ngach ceann de na cásanna seo, cloífidh an scoil leis na prionsabail seo a leanas maidir le dea-chleachtas i gcosaint agus leas leanaí:

Dearfaidh an scoil:

☐Aithint a dhéanamh go bhfuil cosaint agus leas leanaí thar a bheith tábhachtach. Beag beann ar aon bhreithnithe eile.

☐Cloí go hiomlán lena oibleagáidí reachtúla faoin Acht um Leanaí ar dtús 2015 agus reachtaíocht ábhartha eile a bhaineann le cosaint agus leas leanaí.

☐Comhoibriú go hiomlán leis na húdaráis reachtúla ábhartha i ndáil le cúrsaí cosanta agus leas leanaí.

☐Glac le cleachtais shábháilte chun an fhéidearthacht go ndéanfaí dochar do leanaí a íoslaghdú agus baill foirne na scoile a chosaint ar an ngá rioscaí neamhreachtanacha a ghlacdh a d'fhéadfadh iad a fhágáil i mbaol cúisimh mí-úsáide leanaí.

☐Cleachtas oscailteachta a fhostáilt le tuismitheoirí agus rannpháirtíocht thuismitheoirí in oideachas a tgaistiú a spreagadh.

☐Urraim iomláin a thabhairt do cheanglais rúndachta mar atá leagtha amach i *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025* agus déileáil a dhéanamh le cúrsaí cosanta leanaí. Clói leis na prionsabail thuasluaite i ndáil le haon duine Tasta leochaileach.

Nósanna Imeachta agus Bearta atá i bhFeidhm

Foilsíodh an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar Measúnú Riosca i gcomhréir le ceanglais faoin Acht um Leanaí ar dtús 2015, an Acht um *Leanaí ar dtús: Treoir Náisiúnta 2017*, agus *Leas Leanaí: Treoir maidir le Beartas, Nós Imeachta agus Cleachtas, 2ú heagran. (Tusla, 2024)*, agus na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025. Chomh maith leis na nósanna imeachta atá liostaithe inar measúnú riosca, táatann na nósanna imeachta seo a leanas lenár n-iriínn leanaí a chosaint agus iad ag baint lhasa as ár seirbhís:

- **Nós Imeachta maidir le Bainistíú Líomhaintí Mí-Úsáide nó Mí-Iompair i gcoinne Pearsanra Scoile a Bhaineann le Leanbh atá ag Baint Úsáide as ár Seirbhís**

  I gcás ina mbíonn aon bhall de phearsanra na scoile faoi réir aon imscrúdaithe i leith aon ghnímh, neamhghnímh nó iomthíosa a bhaineann le leanbh atá ag freastal ar an scoil, ceanglaitear ar an scoil cloí leis na nósanna imeachta ábhartha a leagtar amach i gCaibidil 7 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025 agus leis na nósanna imeachta araíonachta ábhartha comhaontaithe do bhaill foirne na scoile atá foilsithe ar shuíomh gréasáin gov.ie

- **Nós Imeachta maidir le hEarcaíocht agus Roghnú Sábháilte Pearsanra Scoile chun Obair le Leanaí**

  – Tá sé de dhualgas ar an scoil cloí le ceanglais an Achta Grinnfhiosúcháin. Éilíonn roghnú nó earcaíocht foirne agus a n-oifrúnacht chun oibriú le páistí ar an scoil cloí le ceanglais reachtúla grinnfhiosúcháin Aichtanna an Bhrúid Náisiúnta Grinnfhiosúcháin (Leanaí agus Daoine Leochaileacha) 2012 go 2016, agus leis an treoir níos leithne maidir le dualgas cúraim a leagtar amach i gclórchláin ábhartha grinnfhiosúcháin agus earcaíochta an Gharda Síochána arna bhfoilsiú ag an Roinn Oideachais agus Óige agus atá ar fáil ar shuíomh gréasáin gov.ie agus mar a leagtar amach i gCaibidil 10 de na nósanna imeachta.

  – Tá prótacal scríofa i bhfeidhm lena n-údaraítear gníomh laithreach i gcásanna ina ngcanglaítear ar fhostaí a bheith as poist as geall ar chúrsaí leanái nó chúiseamh na scoile cosanta leanaí.

- **Nós Imeachta maidir le Soláthar Oiliúint agus Faisnéise maidir le Cosaint Leanaí agus Rachtain orthu, lena n-áirítear Aithint Tharla an Dodhála**

– Cuireann an scoil faisnéis agus oiliúint ar fáil do bhaill foirne na scoile maidir le sainaithint tarlaithe diokhála (mar a shainmhínítear in Acht 2015) mar seo a leanas:

-Tá cóip de Ráiteas um Chosaint Leanaí agus Measúnú Riosca na scoile curtha ar fáil ag an scoil do gach ball de phearsanra na scoile, lena n-áirítear aon bhaill nua de phearsanra na scoile, (fostaithe agus oibrithe deonacha, baill den bhord bainistíochta, múinteoirí faoi oiliúint agus iad atá ar thaithí oibre).

-Cinnfíonn sé go bhfuil oiliúint ábhartha faighte ag baill de phearsanra na scoile agus go bhfuil oiliúint ar chosaint leanaí cinntiúcháin.

-Spreagann sé baill an bhoird bhainistíochta chun leas a bhaint as aon oiliúint ábhartha agus oiliúint ar chosaint leanaí a chuirtear ar a fáil.

- Cinnfíonn an bord bainistíochta go gcoimeádfar taifid ar oiliúint chosanta leanaí na foirne agus na gcomhaltai bóird go léir.

➢ **Nós Imeachta maidir le Tuairisciú Imní maidir le Cosaint nó Leas Leanaí chuig Tusla**

– Ceanglaítear ar gach ball de phearsanra na scoile cloí leis na nósanna imeachta atá leagtha amach i *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025*, maidir le hímní faoi chosaint leanaí a thuairisciú do Tusla. Baineann tuairisciú éigeantach le gach múinteoir cláraithe agus le haon duine eile atá faoi chúram na scoile; mar shampla séiplínneach nó altra. Tá liosta iomlán de na daoine sin atá ina ndaoine sainordaithe leagtha amach in Aguisín 1 de na nósanna imeachta.

➢ **Nós Imeachta maidir le Liosta a Choinneáil de na Daoine (más ann dóibh) sa tSeirbhís Ábhartha ar Daoine Sainordaithe iad**

– Tá nós imeachta i bhfeidhm chun liosta de dhaoine sainordaithe a choinneáil. Féadfaidh scoileanna foireann bhreise a fhostú ó am go ham agus bhféil ionchas acu de bhua a ngairme. Beidh na múinteoirí cláraithe uile san áireamh sa liosta seo agus sainaithneofar féadálte breise nach muínteoin cláraithe iad.

➢ **Nós Imeachta chun Duine Ábhartha a Cheapadh (i scoileanna is é an DIA an duine seo)**

– Tá nós imeachta i bhfeidhm chun duine ábhartha a cheapadh.

Is féidir rochtain a fháil ar na nósanna imeachta éagsúla dá dtagraítear sa Ráiteas um Chosaint Leanaí agus sa Mheasúnú Riosca seo trí shuíomh gréasáin na scoile: suíomh gréasáin gov.ie nó cuirfear ar fáil iad ag an scoil ar iarratas.

De réir Acht um Leanaí ar dtús 2015 agus an Aguisín le Leanaí ar dtús 2019 agus 2025, na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025*, rinne an bord bainistíochta measúnú ar aon fhéidearthacht go ndéanfadh leanbh dochar agus é/í ag freastal ar an scoil nó ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí scoile. Cuirtear measúnú scríofa ina leagtar amach na réimsí riosca a sainaithníodh agus nósanna imeachta na scoile chun na rioscaí sin a bhainistiú san áireamh leis an Ráiteas um Chosaint Leanaí.

Tabhair ar aird: Níl sé bearaithe gur liosta uileghabhálach é na nósanna imeachta agus na bearta atá i bhfeidhm atá leagtha amach thuas. Cuirfidh boird bhainistíochta aonair nósanna imeachta agus bearta eile a bhaineann leis an scoil san áireamh sa chuid seo freisin.

Tá an ráiteas seo foilsithe ar shuíomh gréasáin na scoile nó cuirtear ar fáil i ar iarratas ón scoil. Tá sé curtha ar fáil do gach ball de fhoireann na scoile, do chumann na dtuismitheoirí (más ann), don phátrún agus do thuismitheoirí. Cuirtear cóip den ráiteas seo agus den mheasúnú riosca ar fáil do Tusla agus don roinn má iarrtar é.

Déanfar athbhreithniú bliantúil ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar an Measúnú Riosca seo nó a luaithe is féidir tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar lena mbaineann an ráiteas seo.

Measúnú Riosca um Chosaint Leanaí

	Liosta Gníomhaíochta í Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
1.	Teacht agus imeacht laethúil na bpáistí	**Easpa maoirseachta** ● Daltaí ag teacht nó ag imeacht gan duine fásta i láthair ● Maoirseacht lag ag geataí scoile nó limistéir phobail in aice leis an scoil **Rioscaí iompar** ● Daltaí ag siúl nó ag rothaíocht ar bhóithre gnóthacha gan maoirseacht ● Éagothroime iompair idir daltaí ag dul abhaile (busanna, siúl, rothaíocht) **Scaradh ón ngrúpa** ● Daltaí ag imeacht go haonar nó ag teacht déanach nó ag dul abhaile roimh ré ● Gan nósanna imeachta soiléire maidir le cé a thagann agus cé a théann **Rioscaí duine ar dhuine** ● Idirghníomhaíochtaí aonair le daoine fásta nach bhfuil bainteach leis an scoil (strainséirí) ● Maoirseacht lag ar an bpróisis imní a thuairisciú **Teagmháil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Daltaí á n-iompar gan dhiscréid nó go neamhghairmiúil nuair a bhogtar iad chuig carranna, busanna, nó ionaid imeachta **Rioscaí digiteacha** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil agus á roinnt gan toiliú tuismitheoirí ● Cumarsáid le daltaí trí mhodhanna digiteacha gan maoirseacht **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan beart soiléir maidir le tuairisciú faoi faillí, droch-imeachtaí nó imeachtaí contúirteacha ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh **Rioscaí sábháilteachta príobháideacha** ● Daltaí ag bualadh le strainséirí nó ag dul chuig áit nach bhfuil maoirseacht acu ● Daltaí óga ag dul amach i dtimpeallacht nach bhfuil curtha in eagar do shábháilteacht	- Maoirseacht ar an láithreáin scoile le cóimheas daltaí/fásta ceart Nósanna imeachta soiléire maidir le teacht agus imeacht (cá háit le fanacht, conas dul abhaile) Cumarsáid le tuismitheoirí maidir le bealaí sábháilte agus amanna cearta Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha (díreach tosaithe/imeacht déanach, teipeadh ar iompar) Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní
2.	Sosanna na bpáistí	**Easpa maoirseachta** ● Cóimheas fásta–daltaí mí-oiriúnach ● Maoirseacht lag le linn am saor, go háirithe i bhfaicheanna nó i bpáirceanna **Scaradh daltaí ón ngrúpa** ● Daltaí ag imeacht go haonar nó ag dul chuig limistéir nach bhfuil maoirseáilte ● Easpa nósanna imeachta comhaireamh rialta **Rioscaí idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí bulaíochta nó coiriúla idir daltaí ● Timpistí nó gortuithe a tharlaíonn mar gheall ar easpa rialacha nó treorach	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart Comhaireamh rialta daltaí le linn agus ag deireadh sosanna Rialacha soiléire maidir le suíomhanna ar féidir dul agus conas a chaithfidh daltaí fanacht

	Liosta Gníomhaíochta í Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		Rioscaí le heastáit lasmuigh nó faicheanna ● Daltaí ag imeacht as teorainn na scoile ● Rudaí contúirteacha sa pháirc nó i bhfásaigh agus gar don bhóthar **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Idirghníomhaíochtaí gan gá idir daltaí agus daoine fásta ● Easpa teorainneacha gairmiúla soiléire idir múinteoirí/foireann agus daltaí **Rioscaí sláinte agus sábháilteachta** ● Timpistí, titim, gortuithe spóirt nó gníomhaíochtaí súgartha ● Easpa rochtana ar chúram leighis nó garchabhair tapa **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Neamhchinnteacht faoi cé leis ar cheart imní a thuairisciú ● Gan taifead soiléir ar eachtraí nó timpistí **Rioscaí digiteacha** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil gan cead ● Ábhar á roinnt ar líne gan toiliú tuismitheoirí	Rialacha agus treoir maidir le bulaíocht agus iompar idir daltaí Rochtain ar garchabhair nó cúram leighis tapa Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Gan fóin, ceamaraí nó grianghraif gan cead i limistéir sos
3.	Múinteoireacht ranga	**Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Easpa teorainneacha soiléire idir múinteoir agus dalta ● Cabhair phearsanta gan gá nó gan breathnú daoine eile **Easpa maoirseachta** ● Daltaí fágtha ina n-aonar sa seomra ranga ● Maoirseacht lag le linn obair ghrúpa nó gníomhaíochtaí praiticiúla **Cumarsáid mhíchuí** ● Teanga neamh-oiriúnach, maslach nó ró-phearsanta ● Cumarsáid aonair le daltaí gan trédhearcacht **Idirdhealú nó fabhraíocht míchuí** ● Dalta amháin á roghnú go leanúnach ● Neamhchothroime i ndéileáil le daltaí **Mí-úsáid chumhachta nó údaráis** ● Iompar scanrúil, bagrach nó maslach ● Smacht neamh-chuí nó pionóis mhíchuí **Rioscaí digiteacha** ● Úsáid neamh-shábháilte TFC sa rang ● Rochtain ar ábhar míchuí ar líne ● Cumarsáid le daltaí trí mheáin shóisialta **Neamhaird ar chomharthaí mí-úsáide** ● Easpa feasachta ar athruithe iompair ● faillí a dhéanamh tuairisc a dhéanamh ar imní **Easpa oiliúna nó treorach** ● Múinteoirí nach bhfuil eolas cuí acu ar bheartais cosanta leanaí ● Easpa nósanna imeachta soiléire sa scoil	Cloí le **Beartas Cosanta Leanaí na scoile** Oiliúint rialta ar **Children First** Trédhearcacht i ngach idirghníomhaíocht Maoirseacht chuí agus taifead maith
4.	Múinteoireacht duine ar dhuine	**Easpa infheictheachta** ● Ceachtanna ar siúl i seomraí dúnta gan fuinneoga ● Easpa maoirseachta ó dhaoine eile **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Cúnamh fisiciúil gan ghá ● Easpa teorainneacha gairmiúla soiléire	Doirse oscailte nó seomraí le fuinneoga Cloí le **Beartas Cosanta Leanaí na scoile**

	Liosta Gníomhaíochta í Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		Cumarsáid mhíchuí nó ró-phearsanta ● Comhráite nach mbaineann le foghlaim ● Ceisteanna pearsanta míchuí **Mí-úsáid chumhachta nó údaráis** ● Brú ar dhalta ● Iompar bagrach, imeaglaithe nó neamhghairmiúil **Riosca míthuisceana nó líomhaintí bréagacha** ● Easpa fianaise nó finnéithe ● Idirghníomhaíochtaí nach bhfuil taifeadta **Neamhaird ar chomharthaí mí-úsáide nó faillí** ● Easpa feasachta ar athruithe iompair nó mothúcháin ● Faillí a dhéanamh tuairisc a dhéanamh ar imní **Rioscaí digiteacha** ● Úsáid gléasanna digiteacha gan mhaoirseacht ● Teagasc ar líne duine ar dhuine gan bearta cosanta **Easpa treorach nó oiliúna** ● Múinteoirí nach bhfuil oilte i gcleachtais cosanta leanaí ● Easpa nósanna imeachta soiléire	Taifead gearr ar cheachtanna aonair Teorainneacha gairmiúla soiléire Oiliúint rialta ar **Children First**
5.	Múinteoireacht lasmuigh	**Easpa eolais ar bheartais na scoile** ● Soláthraithe seachtracha gan eolas cuí ar Bheartas Cosanta Leanaí na scoile ● Faillí a dhéanamh cloí le nósanna imeachta Children First **Easpa maoirseachta** ● Teagasc ar siúl gan ball foirne scoile i láthair ● Idirghníomhaíochtaí gan infheictheacht **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Teagmháil nach bhfuil riachtanach don ghníomhaíocht ● Easpa teorainneacha gairmiúla soiléire **Cumarsáid mhíchuí** ● Teanga neamh-oiriúnach nó ró-phearsanta ● Cumarsáid aonair le daltaí gan chead ná trédhearcacht **Rioscaí duine ar dhuine** ● Ceachtanna aonair gan bearta cosanta cuí ● Seomraí dúnta gan fuinneoga **Rioscaí digiteacha** ● Úsáid ardáin ar líne gan chead na scoile ● Taifeadadh nó grianghrafadóireacht gan cead **Easpa scagtha nó fíoraithe** ● Neamhchomhlíonadh leis an **nGarda Vetting** ● Easpa seiceálacha cúlra cuí **Easpa tuairiscithe imní** ● Soláthraithe seachtracha gan a bheith ar an eolas faoi cé leis ar cheart imní a thuairisciú ● Faillí a dhéanamh imní a chur in iúl don DIA **Easpa comhaontaithe soiléir** ● Gan conradh nó cód iompair scríofa ● Róil agus freagrachtaí doiléire	Garda Vetting bailí roimh thús oibre Cóip de Bheartas Cosanta Leanaí na scoile a chur ar fáil Maoirseacht ag ball foirne scoile Cód iompair agus comhaontú scríofa Taifead tinrimh agus gníomhaíochtaí

	Liosta Gníomhaíochta í Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
6.	Imeachtaí Spóirtiúil	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach fásta–daltaí ● Daltaí fágtha gan mhaoirseacht roimh, le linn nó tar éis imeachtaí **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Teagmháil nach bhfuil riachtanach don spórt ● Easpa teorainneacha gairmiúla idir cóitseálaithe agus daltaí **Rioscaí seomraí feistis** ● Easpa maoirseachta shábháilte ● Príobháideachas mhí-oiriúnach nó easpa rialacha soiléire **Iompar míchuí nó maslach** ● Teanga maslach, náirithe nó imeaglaithe ● Brú mí-oiriúnach ar dhaltaí maidir le feidhmíocht **Easpa eolais ar bheartais cosanta** ● Cóitseálaithe nó oibrithe seachtracha gan oiliúint Children First ● Easpa eolais ar nósanna imeachta tuairiscithe **Rioscaí duine ar dhuine** ● Traenáil aonair gan infheictheacht ● Idirghníomhaíochtaí gan trédhearcacht **Rioscaí digiteacha** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil gan cead ● Ábhar á roinnt ar mheáin shóisialta gan toiliú **Taistil agus turais spóirt** ● Maoirseacht neamhleor ar bhusanna nó ag ionaid seachtracha ● Socruithe iompair neamhshoiléire **Rioscaí sláinte agus sábháilteachta** ● Gortuithe gan mhaoirseacht chuí ● Easpa prótacal maidir le garchabhair	Cóimheas cuí maoirseachta i gcónaí Cód iompair do dhaltaí agus do chóitseálaithe Maoirseacht shoiléir i seomraí feistis Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif/físeáin Taifead tinrimh agus imeachtaí Garda Vetting do gach duine fásta
7.	Turasanna scoile	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas fásta–daltaí mí-oiriúnach ● Daltaí fágtha gan mhaoirseacht le linn gníomhaíochtaí **Scaradh daltaí ón ngrúpa** ● Daltaí ag imeacht go haonar gan cead ● Easpa nósanna imeachta comhaireamh rolla nó marcáil dhéanta go rialta **Rioscaí iompar** ● Maoirseacht lag ar bhusanna nó ar iompar poiblí ● Daltaí scaipthe ag stadanna nó ag tarraingt siar ón ngrúpa **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Cabhair phearsanta nach bhfuil riachtanach ● Easpa teorainneacha gairmiúla soiléire idir múinteoirí agus daltaí **Rioscaí tríú páirtí** ● Idirghníomhaíochtaí le soláthraithe nó treoraithe seachtracha gan scagadh nó maoirseacht ● Easpa eolais ar bheartais cosanta na scoile **Rioscaí digiteacha**	Maoirseacht iomchuí le cóimheas daltaí/fásta ceart Comhaireamh rialta daltaí le linn an turais Toiliú scríofa tuismitheoirí roimh ré Plean sábháilteachta agus gníomhaíochtaí soiléire Taifead tinrimh agus gníomhaíochtaí Garda Vetting do gach duine fásta i láthair

	Liosta Gníomhaíochta í Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		● Grianghraif nó físeáin á dtógáil gan cead ● Ábhar á roinnt ar líne gan toiliú tuismitheoirí **Sláinte agus sábháilteacht** ● Timpistí, gortuithe nó tinneas le linn gníomhaíochtaí ● Easpa rochtana ar garchabhair nó ar chúram leighis tapa **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Neamhchinnteacht faoi cé leis ar cheart imní a thuairisciú ● Gan taifead soiléir ar eachtraí beagáinín nó mórán	Cumarsáid soiléir leis an DIA
8.	Turasanna scoile thar oíche	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach fásta–daltaí ● Daltaí fágtha gan mhaoirseacht le linn gníomhaíochtaí, codlata nó lóistín **Rioscaí lóistín** ● Socruithe codlata neamh-oiriúnach (seomraí il-dhaltaí, easpa príobháideachta) ● Daltaí ag imeacht go haonar ó sheomra nó ón ionad ● Maoirseacht neamhleor le linn am saor nó tráthnóna **Scaradh daltaí ón ngrúpa** ● Daltaí ag imeacht gan cead ● Easpa nósanna imeachta comhaireamh rolla nó marcáil rialta **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Cabhair phearsanta nach bhfuil riachtanach ● Easpa teorainneacha gairmiúla soiléire idir múinteoirí/treoraithe agus daltaí **Rioscaí tríú páirtí** ● Idirghníomhaíochtaí le soláthraithe nó treoraithe seachtracha gan scagadh nó maoirseacht ● Easpa eolais ar bheartais cosanta na scoile **Rioscaí digiteacha** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil gan cead ● Ábhar á roinnt ar líne gan toiliú tuismitheoirí **Taistil agus iompar** ● Maoirseacht neamhleor ar bhusanna nó ar iompar poiblí ● Daltaí scaipthe ag stadanna nó ag tarraingt siar ón ngrúpa **Sláinte agus sábháilteacht** ● Timpistí, gortuithe nó tinneas le linn gníomhaíochtaí spóirt nó oideachasúla ● Easpa rochtana ar garchabhair nó ar chúram leighis tapa **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Neamhchinnteacht faoi cé leis ar cheart imní a thuairisciú ● Gan taifead soiléir ar eachtraí idir beag agus mór	Maoirseacht iomchuí le cóimheas daltaí/fásta ceart Comhaireamh rialta daltaí le linn an turais, go háirithe roimh chodladh agus ag bricfeasta Toiliú scríofa tuismitheoirí roimh ré Plean sábháilteachta agus gníomhaíochtaí soiléire Rialacha soiléire do sheomraí lóistín agus am saor Taifead tinrimh agus gníomhaíochtaí Garda Vetting do gach duine fásta i láthair Cumarsáid soiléir leis an DIA
9.	Úsáid na leithris agus seomraí feistis	**Easpa maoirseachta** ● Daltaí ag úsáid na seomraí gan ball foirne i láthair ● Scaradh daltaí ón ngrúpa go minic, rud a mhéadíonn riosca **Rioscaí duine ar dhuine** ● Idirghníomhaíochtaí aonair idir dalta agus múinteoir/cóitseálaí ● Maoirseacht neamhleor le linn athruithe éadaí nó gníomhaíochtaí spóirt	Maoirseacht chuí, go háirithe le linn gníomhaíochtaí spóirt nó athruithe éadaí Cuirtear treoir agus rialacha soiléire ar fáil do dhaltaí (cá háit le

	Liosta Gníomhaíochta í Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe ● Cabhair phearsanta nach bhfuil riachtanach ● Easpa teorainneacha gairmiúla soiléire idir múinteoirí/treoraithe agus daltaí **Rioscaí do phríobháideachas** ● Easpa scáth agus príobháideachta le linn úsáid seomraí feistis ● Daltaí nó múinteoirí ag tabhairt isteach nó ag breathnú ar dhaoine eile gan cead **Easpa nósanna imeachta soiléire** ● Gan treoir maidir le cá háit le fanacht, cé a bheith i láthair, nó conas a thuairisciú imní ● Gan prótacal maidir le gníomhartha nó tús a chur le hobair cosanta **Rioscaí digiteacha** ● Grianghraif, ceamaraí nó fóin phóca á n-úsáid gan cead ● Ábhar á roinnt ar líne gan toiliú tuismitheoirí **Iompar míchuí** ● Teanga nó iompar maslach, imeaglaithe nó scanrúil ● Brú ar dhaltaí le linn imeachtaí athruithe nó spóirt **Easpa tuairiscithe imní** ● Gan eolas soiléir ar cé leis ar cheart imní a thuairisciú ● Neamhchinnteacht maidir le gníomhartha a ghlacadh nuair a tharlaíonn eachtra	fanacht, conas dul chuig an leithreas) Cothú príobháideachta: scáth, doirse dúnta, roinnte nó léimt idir seomraí feistis Gan fóin, ceamaraí nó grianghraif i seomraí feistis/leithris Taifead gearr ar imeachtaí agus gníomhaíochtaí chun trédhearcacht a chothú Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Garda Vetting do gach duine fásta a bhíonn i láthair
10.	Lá Spóirt bliantúil	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas fásta–daltaí mí-oiriúnach le linn imeachtaí i bpáirceanna nó sa chlós ● Maoirseacht lag ag limistéir éagsúla, go háirithe nuair a bhíonn gníomhaíochtaí ag tarlú ag an am céanna **Rioscaí sláinte agus sábháilteachta** ● Gortuithe spóirt, titim nó timpistí le linn rásaí, cluichí nó cleachtaí ● Géarchéim sláinte (tinneas, deacrachtaí le teas nó fuar) ● Easpa rochtana tapa ar chúram leighis nó garchabhair **Scaradh daltaí ón ngrúpa** ● Daltaí ag imeacht óna chéile nó ón limistéar maoirseáilte ● Easpa nósanna imeachta comhaireamh rialta **Rioscaí idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí bulaíochta nó coiriúla le linn cluichí ● Iompar míchuí nó bagrach idir páistí **Rioscaí duine ar dhuine** ● Teagmháil mhíchuí nó míthuiscintithe idir daltaí agus múinteoirí/treoraithe ● Maoirseacht lag le linn gníomhaíochtaí aonair nó rásaí **Rioscaí digiteacha** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil gan toiliú tuismitheoirí ● Ábhar á roinnt ar líne gan cead **Rioscaí ó thríú páirtithe** ● Soláthraithe seachtracha nó cóitseálaithe nach bhfuil oilte i bpróisis cosanta	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart ar fud na limistéar imeachta Comhaireamh rialta daltaí roimh, le linn agus tar éis an lae Seiceáil sláinte agus rochtain ar chúram leighis tapa Treoir soiléir maidir le riail iompar agus gníomhaíochtaí Oiliúint agus Garda Vetting do gach duine fásta i láthair Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif/físeáin

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		• Easpa scagtha nó Garda Vetting le haghaidh foireann seachtrach **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** • Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú timpistí, gortuithe nó iompar míchuí • Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh	Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha (aimsir, timpistí, gortuithe)

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
11.	Imeachtaí ardú airgid le páistí	**Easpa maoirseachta chuí** • Daltaí ag láimhseáil airgead nó earraí gan ball foirne i láthair • Maoirseacht lag le linn gníomhaíochtaí lasmuigh nó i limistéir mhóra **Rioscaí duine ar dhuine** • Teagmháil mhíchuí nó míthuiscintithe idir daltaí agus daoine fásta nach bhfuil bainteach leis an scoil • Maoirseacht lag i ngníomhaíochtaí aonair, mar shampla ag díol earraí nó ticéid **Rioscaí slándála agus airgeadais** • Caillteanas nó ghoid airgid nó earraí • Daltaí ag iompar airgead go poiblí, rud a fhágann leo bheith i mbaol **Rioscaí digiteacha** • Grianghraif nó físeáin á dtógáil le linn imeachtaí gan cead tuismitheoirí • Ábhar á roinnt ar líne gan toiliú **Scaradh daltaí ón ngrúpa** • Daltaí ag siúl nó ag díol earraí thar limistéar maoirseáilte • Easpa nósanna imeachta comhaireamh rialta **Rioscaí tríú páirtí** • Daoine lasmuigh den scoil ag idirghníomhú le daltaí (custaiméirí, soláthraithe) • Easpa scagtha nó tuairiscithe soiléir maidir le strainséirí **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** • Cabhair phearsanta gan ghá le daltaí le linn imeachtaí • Easpa teorainneacha gairmiúla soiléire idir múinteoirí/foireann agus daltaí **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** • Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú timpistí, gortuithe, nó iompar míchuí • Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart Daltaí i gcónaí ag díol i láthair múinteoirí nó daoine fásta oilte Nósanna imeachta soiléire maidir le láimhseáil airgid agus earraí Comhaireamh rialta ar earraí agus airgead Treoir soiléir maidir le dul i ngleic le strainséirí Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif/físeáin Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Taifead gearr ar imeachtaí chun trédhearcacht a chothú

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
12.	Aire do pháistí le riachtannaisí oideachasúil breise agus riachtannaisí eile	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta, go háirithe i ranganna RSO nó gníomhaíochtaí speisialta ● Maoirseacht lag le linn tacaíochta duine ar dhuine nó imeachtaí gníomhaíochta **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Cabhair phearsanta nach bhfuil riachtanach nó ró-fhisiciúil ● Daltaí le riachtanais mhothúchánacha nó fisiciúla i mbaol faoi mhíthuiscintí **Rioscaí sláinte agus folláine** ● Daltaí le riachtannaisí sláinte speisialta (allergies, asma, frithghníomhartha míochaine, gortuithe) ● Maoirseacht lag le linn gníomhaíochtaí nó athruithe dálaí **Scaradh daltaí ón ngrúpa** ● Daltaí RSO ag fágáil an ranga nó limistéir maoirseáilte gan treoir ● Easpa nósanna imeachta comhaireamh rialta nó comhordú le foireann tacaíochta **Rioscaí digiteacha** ● Grianghraif, físeáin nó ábhar digiteach á roinnt gan toiliú tuismitheoirí, go háirithe le sonraí faoi riachtanais speisialta **Rioscaí idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí bulaíochta nó coiriúla, go háirithe i measc daltaí le riachtanais oideachasúla nó mhothúchánacha ● Timpistí nó gortuithe i gcleachtaí grúpa **Rioscaí duine ar dhuine** ● Maoirseacht lag le linn tacaíochta duine ar dhuine ● Easpa teorainneacha gairmiúla soiléire idir múinteoirí/foireann agus daltaí RSO **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú timpistí, droch-iompar nó imní faoi fholláine ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh i gcás éigeandála	Maoirseacht chuí agus cóimheas daltaí/fásta ceart i ngach gníomhaíocht RSO Oiliúint rialta do mhúinteoirí/foireann RSO ar bheartais cosanta leanaí agus ar **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha iompair agus teagmháil fhisiciúil Comhaireamh rialta daltaí le linn agus tar éis gníomhaíochtaí Taifead ar shláinte agus riachtanais speisialta gach dalta Cumarsáid shoiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif/físeáin Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha agus éigeandála
13.	Bainistiú iompar dúshlánach	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta i ranganna nó gníomhaíochtaí le páistí ag taispeáint iompar dúshlánach ● Maoirseacht lag le linn tacaíochta duine ar dhuine nó grúpa beag **Rioscaí sláinte agus folláine** ● Strus mothúchánach nó frustrachas ag daltaí nó foireann ● Gortuithe nó timpistí mar gheall ar iompar dúshlánach (tarraingt, casadh, caoineadh) **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Cabhair phearsanta gan ghá nó iompar fhisiciúil neamhghairmiúil chun rialú iompar a dhéanamh ● Maoirseacht lag a d'fhéadfadh míthuiscint a chruthú idir múinteoirí/foireann agus páistí **Iompar idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí bulaíochta nó coiriúla i measc daltaí nuair a bhíonn frustrachas nó iompar dúshlánach i láthair	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart Oiliúint rialta do mhúinteoirí/foireann ar bhainistiú iompar dúshlánach agus ar **Children First** Teorainneacha soiléire iompair agus treoir maidir le teagmháil fhisiciúil le páistí Comhaireamh rialta daltaí le linn

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		● Gortuithe nó coimhlintí laistigh den rang nó limistéar imeachta **Scaradh daltaí ón ngrúpa** ● Páistí ag imeacht ó ghnáthranga nó limistéar maoirseáilte nuair a thosaíonn iompar dúshlánach ● Easpa nósanna imeachta comhaireamh rialta **Rioscaí digiteacha** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil agus á roinnt gan cead tuismitheoirí, go háirithe i gcás iompar dúshlánach **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú timpistí, iompar dúshlánach nó imní faoi fholláine ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh i gcás éigeandála **Rioscaí tríú páirtí** ● Idirghníomhaíochtaí le cóitseálaithe, cúntóirí nó foireann seachtrach nach bhfuil oilte i mbainistiú iompar dúshlánach ● Easpa scagtha nó Garda Vetting le haghaidh foireann seachtrach	gníomhaíochtaí agus tar éis Taifead ar iompar dúshlánach agus bearta a ghlactar chun rialú a dhéanamh Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif/físeáin Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha agus éigeandála
14.	Leigheas agus Céad cabhair a thabhairt	**Easpa eolais nó oiliúna** ● Múinteoirí/nósanna imeachta nach bhfuil oilte i gcúrsaí chéad chabhair nó i leigheas go speisialta ● Easpa treorach ar nósanna imeachta cosanta leanaí i gcás tinneas nó éigeandála **Rioscaí sláinte agus folláine** ● Frithghníomhú, ailléirgí, nó riochtaí sláinte eile nach bhfuil aithnithe roimh ré ● Riosca gortuithe nó tinneas le linn tabhairt chúraim do pháiste **Easpa nósanna imeachta soiléire** ● Gan treoir maidir le cé leis ar cheart leigheas a thabhairt nó gníomhú i gcás éigeandála ● Gan nósanna imeachta maidir le taifead a choinneáil ar leigheas agus dáileoga **Rioscaí duine ar dhuine** ● Maoirseacht lag le páistí le riachtanais leighis speisialta ● Cabhair fhisiciúil nó iompar atá ró-ghairmiúil gan rialú **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Eolas sláinte á roinnt go mídhleathach nó gan toiliú tuismitheoirí ● Grianghraif nó taifid dhigiteacha á gcur ar líne gan cead **Easpa tuairiscithe imní** ● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú eachtraí leighis nó tine ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh i gcás éigeandála **Rioscaí tríú páirtí** ● Daoine seachtracha ag tabhairt leigheas nó cúram nach bhfuil scagtha (Garda Vetting) ● Gan monatóireacht nó maoirseacht oiriúnach	Oiliúint rialta do mhúinteoirí/foireann ar **Céad Chabhair** agus ar **Children First** Nósanna imeachta soiléire maidir le leigheas a thabhairt, dáileoga agus taifead a choinneáil Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart Taifead cuimsitheach ar riachtanais sláinte, frithghníomhartha agus gníomhaíochtaí cúraim Cumarsáid shoiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le leigheas agus taifead a choinneáil Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
15.	Soláthar an churaclam OSPS, RSE, Fan Slán	**Easpa maoirseachta chuí** ● Ranganna á ndéanamh i seomraí dúnta gan infheictheacht ó dhaoine eile ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn plé ábhar pearsanta **Eolas nó ábhar míchuí** ● Ábhar nó comhráite míchuí, róphearsanta nó gan oiriúnú aoise ● Easpa treorach maidir le conas ábhar íogair a phlé go cuí **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Idirghníomhaíochtaí pearsanta nach bhfuil riachtanach ● Maoirseacht lag a d'fhéadfadh míthuiscintí a chruthú idir múinteoirí agus daltaí **Rioscaí mothúchánacha** ● Ábhar íogair (cosaint pearsanta, gnéasachas, iompar) a d'fhéadfadh strus nó imní a chruthú i measc daltaí ● Easpa tacaíochta do dhaltaí a d'fhéadfadh imoibriú go láidir nó go mothúchánach **Rioscaí idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí bulaíochta nó maslach nuair a bhíonn plé ar ábhar íogair ● Timpistí nó iompar contúirteach mar fhreagra ar ábhar pearsanta **Rioscaí digiteacha** ● Ábhar á roinnt ar líne nó grianghraif á dtógáil gan cead tuismitheoirí ● Idirghníomhaíochtaí ar ardáin dhigiteacha a d'fhéadfadh cur le mí-úsáid nó bagairt **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú imní nó freagraí do dhaltaí stróicthe ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh i gcás ábhair íogair **Rioscaí tríú páirtí** ● Foireann nó cainteoirí seachtracha nach bhfuil oilte i bpróisis cosanta leanaí ● Gan scagadh nó Garda Vetting le haghaidh foireann seachtrach	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart i ranganna íogaire Oiliúint rialta do mhúinteoirí/foireann ar sholáthar OSPS, RSE agus Fan Slán agus ar **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha iompair agus teagmháil phearsanta Taifead ar imeachtaí agus ar mhodhanna plé ábhair íogaire Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le plé ábhair íogaire agus grianghraif/físeáin Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála
16.	Bulaíocht a sheachaint agus tabhairt faoi bulaíocht	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn cleachtaí grúpa nó idirghníomhachtaí pearsanta **Rioscaí idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí maslach nó bulaíochta áirithe le linn cleachtaí nó plé grúpa ● Timpistí nó gortuithe mar gheall ar iompar míchúramach nó contúirteach **Rioscaí mothúchánacha** ● Daltaí ag mothú náire, eagla nó frustrachas nuair a phléitear nó cleachtar scileanna chun bulaíocht a sheachaint ● Easpa tacaíochta do dhaltaí a fhulaingíonn bulaíocht nó strus mhothúchánach **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Cabhair nó idirghníomhaíochtaí pearsanta le daltaí atá mí-oiriúnach nó ró-fhisiciúil	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart i ngníomhaíochtaí "Bí Cineálta" Oiliúint rialta do mhúinteoirí/foireann ar bhainistiú bulaíochta agus ar **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha iompair agus teagmháil phearsanta le daltaí

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		● Maoirseacht lag a d'fhéadfadh míthuiscintí a chruthú idir múinteoirí/foireann agus daltaí **Rioscaí digiteacha** ● Ábhar nó cleachtas á roinnt ar líne gan cead tuismitheoirí ● Idirghníomhaíochtaí ar ardáin dhigiteacha a d'fhéadfadh cur le mí-úsáid nó bagairt **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart tuairisc a dhéanamh faoi bhulaíocht nó eachtraí ● Gan treoir soiléir maidir le cé a fhreagraíonn agus conas tacaíocht a chur ar fáil do dhaltaí faoi bhulaíocht **Rioscaí tríú páirtí** ● Foireann nó cainteoirí seachtracha nach bhfuil oilte i mbainistiú bulaíochta agus cosaint leanaí ● Gan scagadh nó Garda Vetting do dhaoine seachtracha	Tacaíocht mhothúchánach do dhaltaí a bhraitheann strus nó éagothroime Comhaireamh rialta daltaí le linn cleachtaí grúpa Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif/físeáin agus plé ábhair íogaire Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála
17.	Foireann na scoile a thraenáil in imeachtaí cumhdach leanaí	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn gníomhaíochtaí traenála ● Maoirseacht lag nuair a bhíonn foireann ag obair le páistí go díreach **Rioscaí duine ar dhuine** ● Teagmháil phearsanta mhíchuí nó míthuiscintithe idir foireann agus páistí ● Maoirseacht neamhleor le linn cleachtaí nó gníomhaíochtaí aonair **Rioscaí sláinte agus folláine** ● Timpistí nó gortuithe le linn cleachtaí spóirt nó imeachtaí fisiciúla ● Easpa rochtana ar chúram leighis nó garchabhair i gcás timpiste **Rioscaí idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí bulaíochta nó contúirteacha le linn cleachtaí grúpa ● Timpistí mar gheall ar easpa rialacha nó treorach **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil gan toiliú tuismitheoirí ● Ábhar á roinnt ar líne gan cead **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú timpistí, iompar míchuí nó eachtraí ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh **Rioscaí tríú páirtí** ● Cóitseálaithe nó foireann seachtrach nach bhfuil oilte i bpróisis cosanta leanaí ● Gan scagadh nó Garda Vetting le haghaidh foireann seachtrach **Rioscaí iompar/freagrachtaí**	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart i ngach gníomhaíocht traenála Oiliúint rialta do mhúinteoirí/foireann ar bhainistiú imeachtaí le páistí agus ar **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha iompair agus teagmháil phearsanta le daltaí Taifead ar imeachtaí agus ar mhodhanna cleachtaidh le páistí Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif/físeáin Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		● Maoirseacht lag ar dhaltaí le riachtanais speisialta nó iompar dúshlánach ● Easpa beartais soiléire maidir le freagrachtaí foirne le linn imeachtaí	Oiliúint agus Garda Vetting do gach duine fásta atá i láthair
18.	Foireann seachtrach a úsáid chun cur leis an gcuraclam	**Easpa scagtha nó Garda Vetting** ● Daoine seachtracha nach bhfuil oilte nó gan scagadh iomlán ● Riosca go mbeidh duine nach bhfuil oiriúnach ag obair le páistí **Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn gníomhaíochtaí seachtracha ● Maoirseacht lag ar fhoireann seachtrach ag tabhairt tacaíochta nó curaclam **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Maoirseacht lag agus idirghníomhaíochtaí pearsanta nó fisiciúla nach bhfuil riachtanach ● Riosca míthuiscintí idir páistí agus foireann seachtrach **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil le linn gníomhaíochtaí seachtracha gan toiliú tuismitheoirí ● Ábhar á roinnt ar líne gan cead **Rioscaí idir daltaí agus foireann** ● Iompar bulaíochta nó míthuiscintithe nuair a bhíonn foireann seachtrach i láthair ● Easpa treorach soiléir maidir le hiompar grúpa nó idirghníomhú **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le cé leis ar cheart tuairisc a dhéanamh maidir le himeachtaí nó imní le foireann seachtrach ● Neamhchinnteacht maidir le gníomhú i gcás timpistí nó iompar míchuí **Rioscaí sláinte agus sábháilteachta** ● Timpistí nó gortuithe le linn gníomhaíochtaí seachtracha ● Easpa rochtana ar chúram leighis nó garchabhair tapa	Scagadh iomlán agus Garda Vetting do gach ball foirne seachtrach Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart ar fud na gníomhaíochtaí Oiliúint do fhoireann seachtrach ar bhainistiú iompar, cosaint leanaí, agus **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha iompair agus teagmháil phearsanta le daltaí Comhaireamh rialta daltaí le linn imeachtaí seachtracha Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif/físeáin agus rannpháirtíocht foirne seachtrach Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála
19.	Foireann seachtrach a úsáid chun tacú le spóirt agus imeachtaí breis-churaclar eile	**Easpa scagtha nó Garda Vetting** ● Daoine seachtracha nach bhfuil oilte nó gan scagadh iomlán ● Riosca go mbeidh duine nach bhfuil oiriúnach ag obair le páistí **Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn gníomhaíochtaí seachtracha spóirt nó breis-churaclaim ● Maoirseacht lag ar fhoireann seachtrach ag tabhairt tacaíochta nó bainistiú imeachtaí **Rioscaí sláinte agus folláine**	Scagadh iomlán agus Garda Vetting do gach ball foirne seachtrach Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart ar fud na gníomhaíochtaí Oiliúint do fhoireann seachtrach ar bhainistiú

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		● Timpistí nó gortuithe le linn spóirt, turasanna nó gníomhaíochtaí fisiciúla eile ● Easpa rochtana ar chúram leighis nó garchabhair i gcás timpiste **Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Maoirseacht lag agus idirghníomhaíochtaí pearsanta nó fisiciúla nach bhfuil riachtanach ● Riosca míthuiscintí idir páistí agus foireann seachtrach **Rioscaí idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí bulaíochta nó contúirteacha le linn cleachtaí grúpa ● Timpistí mar gheall ar easpa rialacha nó treorach **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le cé leis ar cheart tuairisc a dhéanamh maidir le himeachtaí, timpistí nó iompar míchuí ● Neamhchinnteacht maidir le gníomhú i gcás timpistí nó eachtraí **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil gan toiliú tuismitheoirí ● Ábhar á roinnt ar líne gan cead **Rioscaí iompar/freagrachtaí** ● Maoirseacht lag ar dhaltaí le riachtanais speisialta nó iompar dúshlánach ● Easpa beartais soiléire maidir le freagrachtaí foirne seachtrach le linn imeachtaí	iompar, cosaint leanaí, agus **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha iompair agus teagmháil phearsanta le daltaí Comhaireamh rialta daltaí le linn imeachtaí seachtracha Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif/físeáin agus rannpháirtíocht foirne seachtrach Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála
20.	Earcaíocht an fhoireann scoile	**Easpa scagtha iomlán** ○ Daoine a bhfuil cáilíochtaí oibre acu ach nach bhfuil scagtha go hiomlán maidir le cosaint leanaí ○ Riosca go bhféadfadh duine a bheith ina bhagairt do pháistí mura bhfuil **Garda Vetting** iomlán déanta **Easpa nósanna imeachta soiléire** ○ Gan treoir soiléir maidir le conas iarratas, tagairtí agus tagairtí oibre a sheiceáil ○ Neamhchinnteacht maidir le cé a fhreagraíonn as roghnú foirne agus scagadh **Rioscaí duine ar dhuine** ○ Daoine nua ag teacht i dteagmháil le páistí gan oiliúint nó monatóireacht chuí ○ Maoirseacht lag ar idirghníomhú idir foireann nua agus daltaí **Easpa oiliúna ar chosaint leanaí** ○ Earcaítear daoine nach bhfuil oilte ar bhunphrionsabail **Children First** agus ar bheartais cosanta leanaí scoile ○ Easpa feasachta ar rioscaí digiteacha, iompair agus iompar dúshlánach **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ○ Eolas pearsanta nó taifid sláinte á gcur ar fáil gan cosaint iomlán ○ Grianghraif nó sonraí faoi pháistí á n-úsáid gan cead **Rioscaí tríú páirtí** ○ Soláthraithe nó cainteoirí seachtracha a earcaítear gan scagadh iomlán nó oiliúint cosanta leanaí	Scagadh iomlán agus **Garda Vetting** do gach ball foirne nua Nósanna imeachta soiléire maidir le tagairtí, tagairtí oibre agus meastóireacht cháilíochtaí Oiliúint rialta do fhoireann nua ar **Children First**, iompar ceart agus bearta sábháilteachta Maoirseacht agus treoir shoiléir maidir le teagmháil phearsanta le páistí Comhaireamh rialta agus monatóireacht ar idirghníomhú foirne nua le páistí

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		○ Gan maoirseacht le linn idirghníomhú leis na páistí **Easpa tuairiscithe imní** ○ Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú imní maidir le hiompar foirne nua ○ Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh i gcás bagairt nó eachtra	Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála
21.	Rannpháirtíocht na bpáistí i searmanaisí reiligiúnach	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn searmanas ● Maoirseacht lag i limistéir mhóra nó i seomraí éagsúla **Rioscaí duine ar dhuine** ● Teagmháil mhíchuí nó míthuiscintithe idir páistí agus múinteoirí/foireann i láthair searmanais ● Maoirseacht lag le linn cleachtais phearsanta nó tacaíochta **Rioscaí mothúchánacha** ● Daltaí ag fulaingt strus, náire nó easpa compord le linn rannpháirtíochta searmanais reiligiúnach ● Frustrachas nó imní maidir le páirt a ghlacadh i ndúshláin nó cleachtaí reiligiúnacha **Rioscaí idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí bulaíochta nó bagrach i measc daltaí le linn searmanas ● Coimhlintí nó imeachtaí contúirteacha laistigh den ghrúpa **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú timpistí, iompar míchuí nó imní i searmanais ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil gan cead tuismitheoirí ● Ábhar á roinnt ar líne gan cead **Rioscaí tríú páirtí** ● Ceannairí reiligiúnacha nó cainteoirí seachtracha nach bhfuil oilte i bpróisis cosanta leanaí ● Gan scagadh iomlán nó maoirseacht chuí **Rioscaí sláinte agus sábháilteachta** ● Timpistí nó gortuithe le linn searmanais (titim, spás teoranta, turas chuig áiteanna seachtracha) ● Easpa rochtana ar chúram leighis nó garchabhair i gcás timpiste	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart i searmanais Oiliúint rialta do mhúinteoirí/foireann ar bhainistiú iompar, cosaint leanaí agus **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha iompair agus teagmháil phearsanta le daltaí Comhaireamh rialta daltaí le linn agus tar éis searmanais Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le rannpháirtíocht i searmanais, grianghraif agus físeáin Scagadh iomlán agus maoirseacht do dhaoine seachtracha atá i láthair Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
22.	Úsáid teiceolaíochta eolas sna ranganna	**Rioscaí digiteacha** ● Páistí ag rochtain ábhar míchuí ar líne (ábhar pornagrafach, foréigneach, maslach) ● Idirghníomhaíochtaí contúirteacha le strainséirí trí ardáin dhigiteacha ● Mí-úsáid sonraí pearsanta nó eolas faoi dhaltaí **Rioscaí idir daltaí** ● Iompar bulaíochta ar líne (cyberbullying) nó idirghníomhú maslach ● Scaipeadh eolais nó grianghraf gan cead daltaí eile **Easpa maoirseachta chuí** ● Maoirseacht lag ar úsáid ríomhairí, táibléad nó fóin sa rang ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta nuair a bhíonn rochtain ar ábhar ar líne **Rioscaí duine ar dhuine** ● Teagmháil mhíchuí nó míthuiscintithe idir daltaí agus múinteoirí/fhoireann ar ardáin dhigiteacha ● Easpa rialacha soiléire maidir le húsáid agus idirghníomhú digiteach **Rioscaí slándála sonraí** ● Sonraí pearsanta na ndaltaí á stóráil nó á roinnt gan cosaint iomlán ● Easpa beartais soiléire maidir le príobháideacht agus cosaint sonraí **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú imeachtaí míchuí ar líne ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart gníomh a dhéanamh i gcás eachtraí digiteacha **Rioscaí tríú páirtí** ● Foireann nó soláthraithe seachtracha nach bhfuil oilte i mbainistiú cosanta leanaí ar ardáin dhigiteacha ● Gan scagadh iomlán nó maoirseacht chuí	Maoirseacht chuí ar úsáid teicneolaíochta sna ranganna le cóimheas daltaí/fásta ceart Oiliúint do mhúinteoirí/foireann ar bhainistiú iompair dhigiteach agus **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha iompair agus idirghníomhú digiteach Beartais maidir le rochtain ar ábhar, úsáideoirí agus feistí scoile Plean sábháilteachta agus freagrachtaí maidir le heachtraí ar líne Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le eachtraí digiteacha nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le húsáid feistí digiteacha agus grianghraf/físeáin Scagadh iomlán agus maoirseacht do fhoireann seachtrach ag úsáid teicneolaíochta
23.	Feidhmiú smachtbhannaí faoin gCód Iompar scoile	**Teagmháil fhisiciúil mhíchuí nó míthuiscintithe** ● Smachtbhannaí fisiciúla nach bhfuil oiriúnach nó mí-oiriúnach don aois/riocht páiste ● Maoirseacht lag le linn smachtbhannaí nuair a d'fhéadfadh míthuiscint nó éagóir a bheith ann **Rioscaí mothúchánacha** ● Strus, náire nó imní a cruthaítear trí bhriathra nó cleachtais smachtbhannaí mí-oiriúnacha ● Drochthionchar ar fholláine mhothúchánach an pháiste **Easpa nósanna imeachta soiléire** ● Gan treoir soiléir maidir le smachtbhannaí a thabhairt, lena n-áirítear cé leis ar cheart gníomhú	Nósanna imeachta soiléire maidir le feidhmiú smachtbhannaí agus comhlíonadh Cód Iompar Scoile Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart Oiliúint rialta do mhúinteoirí/foireann ar

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		● Neamhchinnteacht maidir le cé a fhreagraíonn agus conas tuairisciú a dhéanamh **Rioscaí idir daltaí** ● Daltaí eile ag freagairt nó ag idirghníomhú le daltaí faoi smachtbhannaí ar bhealach maslach nó bulaíoch ● Coimhlintí nó timpistí i measc daltaí le linn feidhmiú smachtbhannaí **Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn cur i bhfeidhm smachtbhannaí ● Maoirseacht lag i ranganna nó ar imeachtaí lasmuigh den rang **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Taifid nó grianghraif faoi smachtbhannaí á gcoinneáil nó á roinnt gan cead tuismitheoirí **Rioscaí tríú páirtí** ● Daoine seachtracha ag cur smachtbhannaí i bhfeidhm nach bhfuil oilte i mbainistiú cosanta leanaí ● Gan scagadh iomlán nó maoirseacht chuí	bhainistiú iompar, smachtbhannaí cuí agus **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha iompair agus teagmháil phearsanta le daltaí Comhaireamh rialta daltaí le linn smachtbhannaí agus taifead ar imeachtaí Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le eachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le cleachtais smachtbhannaí agus grianghraif/físeáin Scagadh iomlán agus maoirseacht do dhaoine seachtracha a bhfuil baint acu le smachtbhann
24.	Scoláirí ag déanamh taithí oibre sa scoil	**Easpa scagtha nó oiliúna** ● Scoláirí ag déanamh taithí oibre nach bhfuil oilte nó scagtha maidir le cosaint leanaí ● Riosca go bhféadfadh idirghníomhú neamh-oiriúnach le páistí nó foireann scoile **Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn taithí oibre ● Maoirseacht lag nuair a bhíonn scoláirí ag obair go díreach le páistí nó ag tabhairt tacaíochta **Rioscaí duine ar dhuine** ● Teagmháil mhíchuí nó míthuiscintithe idir scoláirí taithí oibre agus páistí ● Maoirseacht lag le linn idirghníomhú pearsanta nó gníomhaíochtaí duine ar dhuine **Rioscaí sláinte agus folláine** ● Timpistí nó gortuithe i measc scoláirí nó daltaí mar gheall ar easpa taithí ● Easpa rochtana ar chúram leighis nó garchabhair i gcás timpiste **Rioscaí idir daltaí** ● Iompar bulaíochta nó contúirteach idir scoláirí agus daltaí ● Timpistí nó coimhlintí laistigh den rang nó limistéar imeachta **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe**	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart Treoir soiléir maidir le teorainneacha idirghníomhaíochta le daltaí Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le rannpháirtíocht scoláirí agus grianghraif/físeáin Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú eachtraí nó iompar míchuí a bhraitheann scoláirí taithí oibre ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh i gcás imní **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Grianghraif nó ábhar digiteach á roinnt gan cead tuismitheoirí ● Scoláirí ag úsáid ardáin dhigiteacha gan monatóireacht	
25.	Scoláirí ar shochrúcháin scoile triú leibhéal	**Easpa scagtha nó oiliúna** ● Scoláirí ag déanamh socrúcháin scoile nach bhfuil oilte nó scagtha maidir le cosaint leanaí ● Riosca go bhféadfadh idirghníomhú neamh-oiriúnach le páistí nó foireann scoile **Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn socrúcháin scoile ● Maoirseacht lag nuair a bhíonn scoláirí ag obair go díreach le páistí nó ag tabhairt tacaíochta **Rioscaí duine ar dhuine** ● Teagmháil mhíchuí nó míthuiscintithe idir scoláirí socrúcháin scoile agus páistí ● Maoirseacht lag le linn idirghníomhú pearsanta nó gníomhaíochtaí duine ar dhuine **Rioscaí sláinte agus folláine** ● Timpistí nó gortuithe i measc scoláirí nó daltaí mar gheall ar easpa taithí ● Easpa rochtana ar chúram leighis nó garchabhair i gcás timpiste **Rioscaí idir daltaí** ● Iompar bulaíochta nó contúirteach idir scoláirí agus daltaí ● Timpistí nó coimhlintí laistigh den rang nó limistéar imeachta **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú eachtraí nó iompar míchuí a bhraitheann scoláirí socrúcháin scoile ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh i gcás imní **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Grianghraif nó ábhar digiteach á roinnt gan cead tuismitheoirí ● Scoláirí ag úsáid ardáin dhigiteacha gan monatóireacht	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart Treoir soiléir maidir le teorainneacha idirghníomhaíochta le daltaí Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le rannpháirtíocht scoláirí agus grianghraif/físeáin Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála
26.	Usáid físeáin/griangraifeanna/meáin eile chun imeachtaí agus ócáidí scoile a thaifid	**Rioscaí príobháideachta agus digiteacha** ● Grianghraif, físeáin nó ábhar digiteach á gcoinneáil, á stóráil nó á roinnt gan toiliú tuismitheoirí ● Sonraí pearsanta daltaí á roinnt ar líne nó le tríú páirtí gan cosaint iomlán **Easpa treorach soiléire** ● Gan beartais soiléire maidir le cé a cheadaítear grianghraif/físeáin a ghlacadh agus a roinnt ● Neamhchinnteacht maidir le húsáid meáin eile le haghaidh imeachtaí scoile **Rioscaí idir daltaí** ● Idirghníomhaíochtaí bulaíochta nó maslach a d'fhéadfadh tarlú nuair a bhíonn grianghraif/físeáin á dtógáil ● Riosca go scaipfear ábhar míchuí faoi dhaltaí eile	Beartais soiléire maidir le húsáid grianghraif, físeáin agus meán eile Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart le linn taifeadadh imeachtaí Oiliúint do mhúinteoirí/foireann ar **Children First**, príobháideacht agus cosaint sonraí

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		Rioscaí duine ar dhuine ● Teagmháil mhíchuí nó idirghníomhú fisiciúil mí-oiriúnach le linn taifeadadh imeachtaí ● Maoirseacht lag ar idirghníomhú idir páistí agus foireann/ceamaraí **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le tuairisciú imní faoi úsáid meán nó físeán neamh-oiriúnach ● Neamhchinnteacht maidir le cé leis ar cheart teagmháil a dhéanamh i gcás bagairt nó eachtra **Rioscaí tríú páirtí** ● Ceannairí, foireann nó cainteoirí seachtracha ag úsáid meán chun imeachtaí a thaifeadadh nach bhfuil oilte i mbainistiú cosanta leanaí ● Gan scagadh iomlán nó maoirseacht chuí **Rioscaí slándála sonraí** ● Ábhar taifeadta á stóráil gan slándáil iomlán, rud a fhágann go bhféadfadh sé teacht i lámha daoine neamhúdaraithe	Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le húsáid meán scoile agus tuairisciú imní Toiliú tuismitheoirí maidir le grianghraif, físeáin agus ábhar meán eile Scagadh iomlán agus maoirseacht do dhaoine seachtracha atá ag glacadh grianghraif/físeáin Plean soiléir maidir le húsáid agus stóráil meán digiteach
27.	Úsáid iarscoile an láithreán scoile ag eagraíochtaí eile	**Easpa scagtha nó Garda Vetting** ● Foireann seachtrach/eagraíochtaí nach bhfuil scagtha iomlán maidir le cosaint leanaí ● Riosca go bhféadfadh duine nach bhfuil oiriúnach idirghníomhú le páistí **Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn imeachtaí iarscoile ● Maoirseacht lag nuair a bhíonn páistí ag úsáid an láithreáin scoile le foireann seachtrach **Rioscaí duine ar dhuine** ● Teagmháil mhíchuí nó míthuiscintithe idir páistí agus foireann/eagraíochtaí seachtracha ● Maoirseacht lag ar idirghníomhú pearsanta nó gníomhaíochtaí duine ar dhuine **Rioscaí idir daltaí** ● Iompar bulaíochta nó contúirteach i measc daltaí le linn gníomhaíochtaí iarscoile ● Timpistí nó coimhlintí i measc daltaí i limistéir níos lú maoirseachta **Rioscaí sláinte agus folláine** ● Timpistí nó gortuithe le linn gníomhaíochtaí fisiciúla nó spóirt iarscoile ● Easpa rochtana ar chúram leighis nó garchabhair i gcás timpiste **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le cé leis ar cheart tuairisc a dhéanamh maidir le timpistí, iompar míchuí nó imní ● Neamhchinnteacht maidir le gníomhú i gcás bagairt nó eachtra **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Grianghraif, físeáin nó sonraí á stóráil nó á roinnt gan cead tuismitheoirí ● Riosca go scaipfear eolas pearsanta faoi pháistí **Rioscaí tríú páirtí**	Scagadh iomlán agus **Garda Vetting** do gach duine atá i láthair ón eagraíocht seachtrach Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart le linn gníomhaíochtaí iarscoile Oiliúint do fhoireann seachtrach ar bhainistiú iompar, cosaint leanaí agus **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha idirghníomhaíochta le daltaí agus rochtain ar áiteanna scoile Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le rannpháirtíocht, grianghraif agus físeáin

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		● Daoine seachtracha/eagraíochtaí a bhfuil baint acu le páistí nach bhfuil oilte i mbainistiú cosanta leanaí ● Gan scagadh iomlán nó maoirseacht chuí	Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála
28.	An dioscó scoile	**Easpa maoirseachta chuí** ● Cóimheas mí-oiriúnach daltaí/fásta le linn an dioscó ● Maoirseacht lag i limistéar le daoine i láthair, rud a fhágann go bhféadfadh timpistí nó eachtraí tarlú **Rioscaí sláinte agus folláine** ● Timpistí nó gortuithe (tuirlingt, sleamhnú, brú nó tromluí i slua) ● Míchompord nó strus mhothúchánach mar gheall ar torann, solas, nó slua mór **Rioscaí duine ar dhuine** ● Teagmháil mhíchuí, claonadh nó iompar contúirteach idir daltaí ● Maoirseacht lag le linn idirghníomhaíochtaí pearsanta **Rioscaí idir daltaí** ● Iompar bulaíochta, ionsaithe nó míchuí i measc daltaí le linn an dioscó ● coimhlintí nó strus sóisialta i measc grúpaí **Rioscaí digiteacha agus príobháideachta** ● Grianghraif nó físeáin á dtógáil gan toiliú tuismitheoirí ● Riosca go scaipfear ábhar digiteach míchuí ar líne **Easpa nósanna imeachta tuairiscithe** ● Gan treoir soiléir maidir le cé leis ar cheart tuairisc a dhéanamh maidir le timpistí, iompar míchuí nó eachtraí ● Neamhchinnteacht maidir le gníomhú i gcás bagairt nó eachtra **Rioscaí tríú páirtí** ● Ceannairí nó DJ seachtracha nach bhfuil oilte i mbainistiú cosanta leanaí ● Gan scagadh iomlán nó maoirseacht chuí ar dhaoine seachtracha atá i láthair	Maoirseacht chuí le cóimheas daltaí/fásta ceart ar fud an dioscó Oiliúint do fhoireann ar bhainistiú iompar, cosaint leanaí agus **Children First** Treoir soiléir maidir le teorainneacha idirghníomhaíochta le daltaí agus rialacha dioscó Comhaireamh rialta daltaí le linn agus tar éis an dioscó Cumarsáid soiléir leis an DIA maidir le heachtraí nó imní Toiliú tuismitheoirí maidir le rannpháirtíocht agus grianghraif/físeáin Scagadh iomlán agus maoirseacht do dhaoine seachtracha atá i láthair (DJ, foireann slándála, srl.) Plean sábháilteachta do dhálaí neamhghnácha nó éigeandála

Samplaí de Ghníomhaíochtaí, Rioscaí agus Nósanna Imeachta

Cuirtear na samplaí atá liostaithe sa cháipéis seo ar fáil chun cabhrú le scoileanna a measúnú riosca a dhéanamh faoin Acht um Leanaí ar dtús, 2015. Ba chóir do scoileanna a thabhairt faoi deara nach bhfuil an liosta samplaí seo beartaithe a bheith uileghabhálach, agus nach ndéanann áireamh sampla de pholasaí nó nós imeachta ar na liostai seo é eisiarcadh. Tá sé de fhreagracht ar gach scoile a chinntiú, chomh fada agus is féidir, go ndéantar aon rioscaí agus nósanna imeachta eile a bhaineann lena cúinsí féin a shainaithint agus a shonrú sa mheasúnú riosca scríofa agus go bhfuil nósanna imeachta leorhóthanacha i bhfeidhm chun iad seo a mhaolú ag an léir ar shainaithnitear.

Aithnitear go bhfuil réimse polasaithe, cleachtas agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag scoileanna cheana féin chun an riosca díobhála do leanaí a mhaolú agus iad ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí na scoile agus go mbeidh rioscaí ísle nó íosta díobhála ag baint le roinnt gníomhaíochtaí scoile i gcomparáid le gníomhaíochtaí eile. I gcomhthéacs an mheasúnaithe riosca nach mór do scoileanna a dhéanamh, tagraíonn an tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015 do riosca mar "aon fhéidearthacht díobhála".

Dá bhrí sin, tá sé tábhachtach, mar chuid dá próiseas measúnaithe riosca, go liostálann agus go ndéanann gach scoil athbhreithniú ar a gníomhaíochtaí éagsúla go léir (lena n-áirítear na gníomhaíochtaí sin a bhféadfadh riosca íseal díobhála a bheith ag baint leo chomh maith leo siúd a bhfuil rioscaí níos airde díobhála ag baint leo a aithint). Trí sin a dhéanamh, cabhróidh sé leis an scoil:

- Aon rioscaí díobhála a d'fhéadfadh a bheith ann i leith ghníomhaíochtaí na scoile a aithint, mar a cheanglaítear faoin Acht um Leanaí ar d'Tús, 2015.
- Leorhóthanacht na nósanna imeachta éagsúla atá i bhfeidhm cheana féin chun na rioscaí díobhála sin a bhainistiú a aithint agus a mheas.
- Aon nósanna imeachta breise den sórt sin a mheastar is gá chun aon riosca a shainaithnitear a bhainistiú a aithint agus a chur i bhfeidhm.

Sábháilteacht ar Líne

An tAguisín le *Tús Áite: Soiléiriúnn an Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017* a foilsíodh i mí Eanáir 2019 gur cheart d'eagraíochtaí a sholathraíonn seirbhísí ábhartha do leanaí an cheist shoiracth maidir le sábháilteacht ar líne a chur san áireamh agus iad ag déanamh a measúnú riosca agus ag ullmhú a Ráiteas um Chosaint Leanaí agus a Measúnú Riosca.

Tugann an Treoir maidir le Leanúnachas Scolaíochta do bhunscoileanna agus iar-bhunscoileanna (Aibreán 2020) comhairle faoi thabacht mhúinteoirí úsáid shábháilte agus éifeáil an téilfín a choinneáil le linn foghlama ar líne agus cabhrú le tuismitheoirí agus caomhnóirí a bheith ar an eolas ionna de shábháilteacht ar líne. Ba chóir do scoileanna a chinntiú go gcuireann a mBeartas Úsáide Inghlactha (AUP) eolas agus treoir ar fáil maidir le gníomhaíocht foghlama cianda.

> Is éard is riosca i gcomhthéacs an Ráitis um Chosaint Leanaí agus an Mheasúnú Riosca seo ná an riosca "díobhála" mar a shainmhínítear é in Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus ní riosca ginearálta sláinte agus sábháilteachta. Leagtar amach an sainmhíniú ar dhíobháil san Acht um Leanaí ar dtús 2015: ciallaíonn "díobháil", i ndáil le leanbh— (a) ionsaí, drochíde nó faillí an linbh ar bhealach a théann i bhfeidhm go tromchúiseach ar shláinte, forbairt nó leas an linbh, nó ar dócha go ndéanfaidh sé difear tromchúiseach do shláinte, forbairt nó leas an linbh, nó (b) mí-úsáid ghnéasach an linbh, cibé acu de bharr gníomh, neamhghníomh nó imthosca aonair nó sraith nó teaglaimh de ghníomhartha, neamhghníomhartha nó imthosca, nó eile.

De réir Alt 11 den Acht um Leanaí ar dtús 2015 agus le ceanglais Chaibidil 9 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025, seo a leanas an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus an Measúnú Riosca i scríbhinn.

Agus an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus an Measúnú Riosca seo a ndéanamh acu, tá iarracht déanta ag an mbord bainistíochta na rioscaí díobhála a bhaineann leis an scoil seo a aithint a mhéid is féidir agus a chinntiú go bhfuil nósanna imeachta leorhóthanacha i bhfeidhm chun na rioscaí go léir a shainaithnitear a bhainistiú. Cé

nach féidir gach riosca díobhála a thuar agus a bhaint, tá na nósanna imeachta atá liostaithe sa mheasúnú riosca seo i bhfeidhm ag an scoil chun an riosca a bhainistiú agus a laghdú a mhéid is féidir

Rinne an bord bainistíochta athbhreithniú ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar an Measúnú Riosca seo ar _____ (*dáta athbhreithnithe is déanaí)*

Sínithe:*		**Dáta:**	02/03/26

Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta

Sínithe:*		**Dáta:**	02/03/26

Príomhoide/Rúnaí an bhoird bhainistíochta

Táthar ag súil go ndéanfar athbhreithniú arís ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar an Measúnú Riosca seo ar 28/02/27 (*dáta athbhreithnithe ionchais*)

*Deacmhídh le priontáil agus le síniú le sínithe bunaidh

Aguisín - Suíomh chóipeanna de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí agus Treoir maidir le Leanaí ar dTús

D'fhéadfadh sé seo a bheith i bhfoirm suíomh ar líne do na nósanna imeachta a shonrú (láithreán gréasáin na Roinne Oideachais agus Óige agus/nó láithreán gréasáin na scoile), nasc a sholáthar do Threoir Náisiúnta Tús Áite do Leanaí 2017, agus líon agus suíomh na gcóipeanna crua de na nósanna imeachta seo atá ar fáil sa scoil a lua.

Láithreáin ar líne

Láithreán Roinne Oideachais agus Scileanna (Department of Education and Skills): https://www.education.ie

- Nasc: Treoir Náisiúnta "Tús Áite do Leanaí" 2017

Láithreán gréasáin na scoile: www.scoilcm.ie

- Na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí ar fáil le léamh nó le híoslódáil

Láithreán stórála na scoile: Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí agus Treoir maidir le Leanaí ar dtús

Cóipeanna crua i scoile

Tá cóip iomlán ar fáil le híoslódáil ón Google Drive nó ón suíomh scoile ach a iarraidh.

Treoracha maidir le rochtain

- Foireann scoile: comhaid Google Drive
- Tuismitheoirí: Rochtain ar líne tríd an suíomh gréasáin scoile, agus ar iarratas cóip crua i oifig an phríomhoide
- Daltaí: Rochtain ar shonraí simplithe faoi chosaint leanaí i bhfoirm ceachtanna OSPS/RISE, bunaithe ar na Nósanna Imeachta. Foirm simplithe crochta ag gach iontrál.